

Javorník 24.4.2022

Dokonalá oběť za vinu a hřích

I. čtení: Židům 9,1-14

II. čtení: Leviticus 4, 1-3; 5,1-5

Milé sestry, milí bratři,

co se vám vybaví, když uslyšíte název biblické knihy Leviticus? Je to vaše oblíbená biblická kniha? Čtete ji rádi? Nebo patříte k těm, kteří ji rovnou přeskočí s postojem, proč se zabývat něčím, co se přece nás křesťanů či evangelíků vůbec netýká. My přece oběti neprovádíme, tak proč se jimi zabývat? K čemu mi bude nějaký řád oběti za hřích nebo proč bych měl znát, jak postupovat při oběti zápalné? Jiný si vybere méně obtížné pasáže. Jiný knihu přečte celou, ale stejně se mu zdá cizí a nic neříkající, ztrácí se v ní. Zdá se mu složitá a stejně tajemná jako třeba kniha Zjevení.

Mám však za to, že abychom porozuměli smyslu Ježíšovi velikonoční oběti, je třeba se podívat právě do SZ knihy Leviticus a nejdříve porozumět smyslu obětí, které měli Izraelci předepsané od Boha. Jednalo se o patero obětí, které nám mohou připadat komplikované a nesrozumitelné.

Biblická kniha Leviticus se zmiňuje o oběti zápalné, přídavné, pokojné, o oběti za hřích a oběť za vinu. V tomto pořadí je máme zaznamenané v SZ knize Leviticus 1. až 7. kap. Důležitý je zde ovšem směr šipek. V Bibli je máme zapsány právě v tomto pořadí – oběť zápalná, přídavná, pokojná, oběť za hřích a za vinu. I Kristus šel tímto směrem – od oběti zápalné přes oběť přídavnou k oběti pokojné. To jsou oběti Bohu příjemné, ty se Bohu líbí. Pak přinesl na kříži i oběť za hřích a za viny. V Bibli se často hovoří o tom, že máme Krista následovat. Ovšem nikdo z nás nemůže jít stejnou cestou, jakou šel Kristus. Ještě jednou zdůrazňuji, nikdo z nás nemůže jít stejnou cestou, ve stejném pořadí, jakou šel Ježíš. My můžeme jít cestou opačnou. A to v poznání svých vin, zpropadenosti hříchu, poznat velikost Kristovy oběti. A právě nad vinou a hříchem, bych se dnes pozastavil. Dnes nebudeme zacházet do detailů všech obětí, ale jde mi spíše o vytvoření určitého obrazu obětí a jejich naplnění v Kristu. Jelikož jsme si řekli, že musíme jít opačným směrem, tak začneme obětí za vinu.

Oběť za vinu

Ve starozákonní knize Leviticus 5:1-5 je vina definována jako vědomé a také i nevědomé selhání vůči Božím normám. Viny, to jsou ta naše jednotlivá nechtěná, nešťastná, ale i chtěná a pošetilá selhání. Stane se, že někdy jednoduše podlehneme. Prostě tak. Stalo se. A my k tomu dovedeme -přinést- jen pošetilé důvody, prostě nedovedeme rozumně zdůvodnit, proč jsme to a to udělali. Vina bývá definována jako odpovědnost člověka za ublížení, hřích, trestný čin nebo jiné porušení práva, eventuálně zvyklostí. Liší se – odlišně vzniklé – různé typy a pocity viny.

Vinu můžeme cítit, nebo nepociťujeme a také ji můžeme odmítat. Vina však - jako dluh vůči Bohu - zůstává, ať si ji připouštíme či nikoli. Vinu nemůže člověk v člověku probouzet, vinu probouzí Duch svatý. V našem světě však probouzí vinu velice často veřejné mínění - kdo je moderní, kdo je poznamenán minulou dobou, kdo se přátelí s těmi nesprávnými lidmi. Nebo vinu probouzí naše nesprávná výchova - neustále vyčítáme a obviňujeme své děti, partnery, vládu. Vinu generuje také chudoba - člověk má pocit, že si za všechno může, mohl být úspěšnější. Zdání viny přináší také vnitřní rozpoložení a zvláštnost našich myšlenkových pochodů - zvláštní a podivínští lidé se obviňují, že jsou nepoužitelní. A tak jsou pocitem viny, která však před Bohem neexistuje, sužováni mnozí. *Je třeba je směle osvobodovat! Ne každá vina je pravá!* Jednotlivá provinění, která jsou v 5. kapitole vyjmenována, určitě nepředstavují kompletní seznam všech možných hříchů. Je zde uvedeno jen několik málo příkladů. Jedná se o hříchy jednotlivců, ne o provinění celé pospolitosti. Vina a hřích mají k sobě velice blízko, proto se podíváme i na oběť za hřích.

Oběť za hřích

Leviticus 4:1 - Leviticus 4:2 (CEP) Hospodin promluvil k Mojžíšovi: "Mluv k Izraelcům: Když se někdo neúmyslně prohřeší proti kterémukoli příkazu Hospodinovu něčím, co se dělat nesmí, a dopustí se něčeho proti některému z nich, pak platí.... A následuje celý výčet obětí a potřebných úkonů, aby mohlo být odpuštěno.

Hřích v podání Leviticus 4,1nn je v tom, když se, byť neúmyslně, stane, že kněz, že celá pospolitost propadne hříchu, že předák lidu Izraele zhřeší a naposled i jednotlivec zhřeší a dopustí se proti některému příkazu Hospodinovu něčeho, co se dělat nesmí. To znamená, stane se tu něco dokonale veřejně, **stane-li** se to konkrétním osobnostem. Možnost existence neúmyslného hříchu zjevuje základní pravdu, že člověk je hříšník ve své přirozenosti. Je to tak. Jsme hříšníky, ať o tom víme, nebo ne. Lidé si někdy přestavují, že jsou hříšníky proto, že páchají hříchy. Opak je pravdou. Jsme hříšníky, ve své nejvlastnější přirozenosti jsme hříšníky, a proto i hřešíme. Naše hříšné činy jsou důsledkem naší porušené přirozenosti. Oběť za hřích nás učí vidět samy sebe Božíma očima. Ukazuje na naši neschopnost obstát před Boží tváří, ale ukazuje i na svou vlastní neschopnost s hříchem cokoliv udělat. Jsme hříšníky, ač si mnohdy myslíme, že jsme jak beránci, lilie – opak je pravdou. Žádná oběť přinášená člověkem nemá moc odpustit hřích. Toho je schopná pouze oběť Pána Ježíše Krista, jak jsme dnes mohli slyšet z dnešního čtení listu Židům.

Oběti za hřích a oběti za vinu jsou oběti přinášené i přijímané s bolestí, jak na straně obětníka, tak na straně Boží. Ukazují na zástupné dílo smíření, které vykonal Pán Ježíš svou smrtí na kříži, aby nám Bůh odpustil naše hříchy a viny. A to je evangelium. Evangelium, a také výzva, jelikož onou velkopáteční událostí došlo k obrovskému problému a zvratu v praktikování obětí. Kromě ev. Jana nám tři ostatní ve své zprávě o Ježíšovi smrti uvádějí, že se roztrhla chrámová opona. Opona, která oddělovala svatyni od svatyně svatých. Dostat se z nádvoří kolem obětního oltáře do svatyně a pak do svatyně svatých nebylo jen tak. Kdyby tam vstoupil někdo jiný než očištěný velekněz s obětí na svátek smíření, předpokládalo se, že by ho Boží přítomnost zabila. Poslední zábranou před vstupem do velesvatyně byla právě chrámová opona. Nešlo jen o nějakou bariéru pro vstup, ale i o to, že vnitřek velesvatyně byl skrytý – nešlo tam ani pohlédnout. A jen pro představu – dle historických pramenů měl poslední přestavěný chrám tuto oponu velkou asi 20 metrů na výšku. Opona byla z více vrstev a mohla dosahovat tloušťky 10cm. Byla v podstatě neroztrhnutelná. A teď si to představte. Obrovská opona, za níž může jen velekněz, protože je tam nějakým způsobem přítomný Bůh, se najednou roztrhne a odhalí vnitřek velesvatyně. To, že se opona při Ježíšově smrti roztrhla odshora v půli, ukazuje na Boží zásah, člověk by jí asi rozpáral jiným způsobem. Je to velmi silným důkazem toho, že tento obětní systém byl u konce. Jen si představte to zděšení kněží v chrámu. Nevím, nakolik tam byli shromáždění na Velikonoce, tedy na svátek pesach, kdy se oslavovalo vyjití z Egypta, vyjití z otroctví ke svobodě. Určitě ale opona pro ně byla něco, co bylo více než cihlová stěna. Něco, co tam prostě vždy bylo jako něco, za čím je něco přitažlivého, ale také možná nebezpečného. Něco, co ukrývá neodhalitelné. A najednou každý vidí dovnitř. Možná kněží čekali, že tímto pohledem zemřou, ale byli zmatení tím, že jsou stále naživu. Jako kdyby Bůh svatyni svatých a vůbec celý chrám opustil. Najednou se ocitají bez obvyklého rituálu přístupu a obětování Bohu. Jen podotknu, že chrám byl po zhruba 30 letech poté zničen a dnes už jako centrální místo uctívání Boha neexistuje, jsou jen židovské synagogy.

Tahle událost konce uctívání v chrámu ukazuje právě na dokonalou oběť Ježíše Krista. Od té chvíle Ježíšovi smrti už všechny oběti postrádají jakýkoli smysl. *Protože Ježíš obětoval svou krev, smíme se, bratři, odvážit vejít do svatyně cestou novou a živou, kterou nám otevřel zrušením opony - to jest obětováním svého těla. Máme-li tedy tak velikého kněze nad celým Božím domem, přistupujme před Boha s opravdovým srdcem a v plné jistotě víry, se srdcem očištěným od zlého svědomí a s tělem obmytým čistou vodou. Držme se neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný. Židům 10:19 - Židům 10:23 (CEP)*

Církev žije uprostřed nevěřícího světa, obklopena hříchem ze všech stran. V takové situaci není možné se neznečistit. Ne že by věřící člověk hned ztrácel milost Božího ospravedlnění, ale přece jenom na něm ulpí něco z duchovní nečistoty tohoto světa. Pán Ježíš svým učedníkům říkal: Kdo je vykoupán, nepotřebuje než nohy umýt, neboť je celý čistý. Tak je tomu i s námi. Pokud jsme svůj život odevzdali Pánu Ježíši a přijali jeho odpuštění, jsme očištěni, když Jeho oběť za naše hříchy a viny přijmeme. Ale žijeme na tomto světě a chodíme po jeho prašných cestách. Potřebujeme stále nové pokání, stále nové Boží odpouštění. Pán Ježíš to ví, počítá s tím a je připraven nám odpouštět, pokud si odpustit necháme, pokud Jeho odpuštění přijmeme. To není v žádném rozporu se zásadou, že křesťan usiluje o čistý život. Naopak, právě nové pokání a nové Boží odpuštění je prostředkem, kterým se k čistému životu proboujáváme.

Mohlo by se zdát, že nejlepším řešením bude velmi obecná modlitba: "Pane Ježíši, vím, že jsem hříšník, prosím Tě, odpusť mi to. Amen." U takovéto modlitby by ale žádný křesťan neměl zůstat. Ve své obecnosti toho mnoho neříká. Je třeba se podívat hluboko do svého srdce, jestli tam v některé 13. nebo 1001. komnatě neskrýváme před Bohem něco, o čem jsme si moc dobře vědomi, že je to hřích. Nevyznaný hřích.

Abychom mohli prožít plné Boží odpuštění, musí k němu dojít na třech úrovních. 1. Musím **prožít Boží odpuštění**. Hřích či vinu je třeba pojmenovat, a toužíme-li po odpuštění, je třeba je vyznat. Ono je skutečně potřebné vyznávat Bohu konkrétní hříchy, pokud je to jenom trochu možné. Teprve k této konkrétní modlitbě je možné připojit prosbu o odpuštění těch vin, o kterých nevím, třeba jak to dělá žalmista, když prosí: *Zprošť mě i vin, jež jsou mi skryty. Žalmy 19:13 (CEP)*. Buďme vnímavý na dotek Ducha sv., který nám ukazuje na naše hříchy, který promlouvá do našich životů. Je chybou hřích omlouvat, zlehčovat nebo se porovnávat s druhými, takový hřích nás bude stále trápit či se později dokonce můžeme stát hluchými na Boží volání. Pamatujme, že není třeba přinášet žádné oběti. Netřeba žádného prostředníka mezi Bohem a námi. Velkopáteční událostí, Kristovou obětí, máme přímý přístup k Hospodinu. Ta propast mezi námi a Bohem byla překlenuta Ježíšem. Žádná opona nás od něj neodděluje. Máme k Bohu svobodný přístup. Skrze Jeho krev nám byly odpuštěny všechny naše minulé, současné i budoucí hříchy a viny.

Abychom mohli prožít plné Boží odpuštění je za 2. **potřeba odpustit druhým**. Abychom mohli prožít plné Boží odpuštění je nutné následovat a poslechnout Kristova slova. *A kdykoli povstáváte k modlitbě, odpouštějte, co proti druhým máte, aby i váš Otec, který je v nebesích, vám odpustil vaše přestoupení.* +*Jestliže však vy neodpustíte, ani váš Otec, který je v nebesích, vám neodpustí vaše přestoupení. Marek 11:25 - Marek 11:26 (CEP)* Zkrátka, pokud neodpustím druhým lidem, bude v mém životě neodpuštění a Bůh nebude moci odpouštět mně. Také v mém srdci začne růst kořen hořkosti, jenž spoutá moje srdce. Hořkost změní kvalitu mého života, může přinést do mého života nemoci, psychická traumata... Něco temného a zlého udělá s mým myšlením, s mým postojem srdce, a stane se ze mě tvrdý a zlý člověk. Není někdo v mém životě, komu zadržuji odpuštění? Povstávám k modlitbě, přicházím k Večeři Páně, ale druhým (rodičům, dětem, sourozencům, příbuzným, bratrovi či sestře ve sboru, přátelům, sousedům) neodpouštím? Hněvám se na někoho? Neznamená to, že si musím se všemi lidmi úplně rozumět, ale dokážu jim přát vše dobré? *Nikomu neodplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. Římanům 12:17n (CEP)* Dokážu se za druhé modlit a žehnat jim? Pokud neodpustím druhým, na základě čeho si mohu být jist, že mi Bůh odpouští má provinění? *Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. Koloským 3:13 (CEP)*

Abychom mohli prožít plné Boží odpuštění je za 3. potřeba **odpustit sám sobě**. Odpustit sám sobě, může být opravdu velký problém. V první řadě je třeba naléhavě a konkrétně vyznat svůj hřích. Pak se znovu ujistit, že věřím Božím slibům o jeho odpuštění. Odpouštějte si nahlas! Řekněte Ježíši, že potřebujete Jeho pomoc, protože si potřebujete odpustit. Říkejte nahlas, co si odpouštíte. Je to duchovní prohlášení, které směřujete k sobě, ale zároveň i do duchovního světa. Řekněte tím, že s tou věcí končíte a že nedovolujete duchovnímu světu, aby vás držela v nějakém kruhu, ve kterém byste se pořád emocionálně motali s pocitem viny. Proste Ducha Božího, aby přišel a uvolnil všechny věci, které by vás mohly ještě držet. Nehledejte nějaký pocit, je to vaše rozhodnutí. Jednoduše nad sebou vyhlásíte odpuštění sám sobě, velmi konkrétně popíšete, co si odpouštíte. Je to z vaší strany krok poslušnosti a víry. Je to rozhodnutí vůle, čin vůle. Pak se to v někom najednou uvolní nebo v jiném pomalu odezní.

A také velkou pomocí při vyznávání a odpouštění může být někdo, komu se můžete svěřit. Ideálně někdo z rodiny víry. Pokud nikoho takového ve svém životě nemáte, je to další téma k modlitbě. *Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého. Jakubův 5:16 (CEP)* Modlete se, aby vám Pán takového člověka poslal. A pak je třeba vzít odvalu, opravdu nic neodkládat a před druhým člověkem vyznat své hříchy a provinění. Znáám jednoho muže, který takové vyznání svého hříchu léta odkládal, pak jednoho si jednoho dne řekl: A dost, to už stačí. Svěřil se nejlepšímu příteli a pak zažil obrovskou osvobozující úlevu. Ba dokonce jej to vedlo i k tomu, aby své jiné viny vyznal před celým sborem.

Poslání: Vybízím vás, bratři, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba. Římanům 12:1